

ΙΚΕΤΙΔΕΣ

του Αισχύλου

Παλμός

Θεατρικό Πρόγραμμα / 2016

Σημείωμα του σκηνοθέτη

Η σημερινή πραγματικότητα του προσφυγικού ζητήματος αποτυπώνεται καθημερινά με εικόνες ικεσίας απεγνωσμένων ανθρώπων που ζητούν μια χώρα για να ζήσουν. Ανατρέχοντας σε θεατρικά έργα ανάλογης θεματικής, που εμπεριέχουν την ταραχή που συνοδεύει τον πρόσφυγα άνθρωπο, στο νου και το συναίσθημα, οι «ΙΚέτιδες» του Αισχύλου, αποκαλύφθηκαν μπροστά μας σαν ένας ποιητικός θησαυρός που ταξιδεύει, διασώζεται και επιβιώνει μέσα στο χρόνο. Ένα πνευματικό σωσίβιο στην τρικυμία του τρόμου. Ο «Παλμός» επέλεξε να ανεβάσει το έργο αυτό.

Η Εταιρεία Δραματικής Έκφρασης και Θεραπείας «Παλμός», ιδρύθηκε το 2005 με σκοπό την έρευνα και δραστηριοποίηση στο πεδίο που εκτείνεται ανάμεσα στην τέχνη του θεάτρου, την κοινωνική ευαισθητοποίηση και τη θεραπευτική εμπειρία. Καινοτομία του «Παλμού» ήταν η γνωριμία του ελληνικού κοινού με το θέατρο «Playback», μια μορφή διαδραστικού θεάτρου, όπου ειδικά εκπαιδευμένοι ηθοποιοί αναπαριστούν στη σκηνή, με στιγμιαίο αυτοσχεδισμό, ιστορίες ζωής των θεατών. Η ομάδα «Playback Ψ» είναι η πρώτη ομάδα Playback με επαγγελματίες καλλιτέχνες στην Ελλάδα και μέχρι τώρα έχει δώσει πάνω από 500 παραστάσεις τόσο σε θεατρικές σκηνές, όσο και σε εκπαιδευτικά πλαίσια, νοσοκομεία, κέντρα απεξάρτησης, συνέδρια, φεστιβάλ, στην Αθήνα, την περιφέρεια και το εξωτερικό. Παράλληλα, ο «Παλμός» έχει παρουσιάσει θεατρικές παραστάσεις με ψυχοκοινωνικές θεματικές, όπως η περιθωριοποίηση («Αποδιοπομπαίος Τράγος»), οι ενδοψυχικές συγκρούσεις («Στα Παρασκήνια της Ψυχής»), η παιδική κακοποίηση («Υπόθεση Πινόκιο»), η μητρική σχέση και η απώλεια («Μη όπως Μπρέα»).

Λάμπρος Γιώτης

Ψυχίατρος - Δραματοθεραπευτής - Σκηνοθέτης

Ιδρυτής της Εταιρείας Δραματικής Έκφρασης και Θεραπείας «Παλμός»

ΙΚΕΤΙΔΕΣ του Αισχύλου

Θεατρική παράσταση βασισμένη στη μετάφραση του Κ. Χ. Μύρη

Σκηνοθεσία: Λάμπρος Γιώτης

Μουσική: Σαβίνα Γιαννάτου

Κίνηση: Στέλα Κρούσκα

Κοστούμια: Θάλεια Ιστικοπούλου

Φωτισμοί: Μελίνα Μάσχα

Παίζουν οι ηθοποιοί:

Λυσάνδρα Αναστασοπούλου, Μενέλαος Ζαφειρόπουλος, Δημήτρης Μοσχονάς,
Ελπίδα Νικολάου, Κωνσταντίνα Νταντάμη, Γιώργος Τσαγκαράκης.

Μουσικός αυτοσχεδιασμός:

Χάρης Λαμπράκης (νέϋ), Σόλης Μπαρκής (κρουστά)

Ήχος και φως: Νίκος Θεοχαρόπουλος

Βοηθός Σκηνογράφου: Μαρία Παπαϊωάννου

Βοηθεί Παραγωγής - Φωτογράφιση:

Αλεξία Πολυμενοπούλου - Χρήστος Θεοχαρόπουλος

Trailer παράστασης: Χρήστος Θεοχαρόπουλος

Παραστάσεις 2016

Χαλκίδα: Θέατρο Αυλιδείας Αρτέμιδος, 20/7

Λέσβος: Θέατρο Δημαρχείου Μολύβου, 28/8 - Κάστρο Μυτιλήνης, 29/8

Λέρος: Αύλειος χώρος Δημοτικού Σχολείου Αγίας Μαρίνας, 17/9

Αθήνα: Θέατρο "Αγγέλων Βήμα" 21-25/9

Ευχαριστούμε τους:

Τάσο Αποστόλου, Ρένη Πιττακή, Ευδοκία Ζέρβα, Ελένη Μολφέτα,
Ειρήνη Αραμπατζή, Εύη Σφηκάκη, Ηλία Κουντή, Έλενα Παπαζαχαροπούλου,
Γεωργία Σιδέρη, Θόδωρο Μεγαλοοικονόμου, Δώρα Κουτσανέλου,
Λευτέρη Διαμαντάρη, Παναγιώτη Σαλαπάτα, και το Βεσιτάριο.

Εισαγωγή στο έργο

από τον Κ. Χ. Μύρη

(...) Όπως σ' όλα τα σημαντικά πράγματα στον κόσμο της τέχνης, κι όχι μόνο στον κόσμο της τέχνης, το μυστικό βρίσκεται στην απλότητα, και στην τυπικότητα με την οποία εκφράζεται το απλό. Χωρίς να έχω πειστεί πως οι "Ικέτιδες" δεν είναι το πρώτο σωζόμενο θεατρικό κείμενο της ανθρωπότητας, πιστεύω πως είναι το πιο απλό θεατρικό κείμενο του κόσμου. Απλοϊκά έχουμε άπειρα, και μονοσήμαντα πάμπολλα. Τόσο όμως απλό και συνάμα τόσο φορτισμένο, σπάνια θα συναντήσουμε στο παγκόσμιο θέατρο.

Οι "Ικέτιδες", πρώτο δράμα μιας τετραλογίας, που τα δύο επόμενα δράματα ("Αιγύπτιοι" και "Δαναΐδες") και το σατυρικό ("Αμυμώνη") χάθηκαν, αφήνοντας μόνο λίγους στίχους, αναφέρεται στο μύθο που κατεβαίνει από την Ιώ. Ο Δίας ερωτεύθηκε αυτή την Παρθένα. Η Ήρα, ζηλεύοντας, τη μεταμόρφωσε σε Γελάδα και έβαλε για φύλακά της τον Άργο που σκότωσε ο Ερμής. Ύστερα της έστειλε τον Οίστρο, τη μύγα, για να την κεντρίξει. Η δύστυχη Ιώ, οιστρόπληκτη, χωρίς ανάσα, διατρέχει τη γη, περνά το "Βόσπορο", περιτρέπει την Ασία και φτάνοντας στην Αίγυπτο δέχεται την επαφή του Δία, μεταμορφωμένου σε Ταύρο, και γεννά τον Έπαφο. Από τον Έπαφο γεννιέται η Λιβύη και ο Βήλος, και από αυτόν ο Αίγυπτος και ο Δαναός, πατέρες πενήντα γιών και πενήντα θυγατέρων αντίστοιχα. Τα παιδιά του Αίγυπτου γυρεύουν να σμίξουν με τα κορίτσια του Δανασού. Εκείνα, θεωρώντας τέτοιο γάμο μίσμα, με αρχηγό τον πατέρα τους καταφεύγουν με πλοίο στο Άργος, αρχαία πατρίδα της προμάμμης τους Ιώς. Εκεί, καταφεύγοντας στο άλσος το ιερό της πόλης με την κοινοβωμία, ικέτισσες, ζητούν από το βασιλιά του τόπου Πελασγό άσυλο. Εκείνος, πρότυπο δημοκρατικού άρχοντα, παραχωρεί το προνόμιο της ασυλίας ύστερα από ψήφισμα του δήμου, ξεπερνώντας το δίλημμα που τον θέτει απέναντι στον κίνδυνο να σκώσει πόλεμο με τους Αιγύπτιους και στην απείλη των Δαναΐδων να αυτοκτονήσουν, αν δε γίνει δεκτό το αίτημά τους. Η βίαιη εισβολή των Αιγυπτίων με τον κήρυκά τους αντιμετωπίζεται, και οι φυγάδες καταφεύγουν στην πόλη του Άργους, όπου τους δίνεται κατάλυμα.

Εδώ συμπορεύεται ο κοινόχρηστος μύθος με τη δραματική εκδοχή του Αισχύλου. Δε θα επιμείνω στις υποθέσεις για τη λύση που έδινε ο ποιητής στο υπόλοιπο χαμένο μέρος της τετραλογίας. Ο κοινόχρηστος μύθος πάντως μας πληροφορεί πως ύστερα από μίαν εξέλιξη (πόλεμος; συμβιβασμός;) οι Δαναΐδες παντρεύονται τους Αιγύπτιους, αφού δεθούν με υπόσχεση προς τον πατέρα τους ότι θα σκοτώσουν τους συζύγους τους τη νύχτα του γάμου. Όλες πειθαρχούν, έξω από την Υπερμνήστρα, την πρωτότοκη, η οποία υποτάσσεται στα θέλητρά του Λυγκέα, στο συζυγικό δεσμό και στο μητρικό ένστικτο. Κάποιοι απόηχοι του μύθου μιλούν για κάποια δίκη της Υπερμνήστρας και την αθώωσή της με την επέμβαση της Αφροδίτης. Από το γάμο Λυγκέα-Υπερμνήστρας θα γεννηθεί ο Ηρακλής, που, κατά την προφητεία του Προμηθέα στην Ιώ, θα γίνει ο λυτρωτής του Τιτάνα.

Το δράμα αρχίζει με την εισβολή των Ικέτιδων στην κοινοβωμία του Άργους και τελειώνει με την έξοδό τους από κει ύστερα από την απώθηση των Αιγυπτίων και την παροχή ασύλου στο Άργος, όπου θα κατοικούν από δω και πέρα. Ανάμεσα στην Πάροδο και την Έξοδο η δράση είναι ευθύγραμμη και τα γεγονότα παράγονται λογικά. Αυτή η λογική δεν είναι μόνο θεατρικά λειτουργική, δεν αναφέρεται στο εσωτερικό του δράματος και στη δομή του. Είναι μια λογική που αντανακλά το ιστορικό γίνεσθαι. Γιατί η ικεσία θέτει νομικά και πολιτικά προβλήματα. Ο Πελασγός έχει να λύσει, ως πολιτικός ηγέτης, ένα πρόβλημα που έχει προσβάσεις στο ιδιωτικό και δημόσιο διεθνές δίκαιο, την πολιτική σκοπιμότητα, την εξωτερική πολιτική, αλλά συνάμα έχει επιπτώσεις στο εθιμικό δίκαιο και την ηθική τάξη. Όλα αυτά τα προβλήματα μπαίνουν μέσα στη δραματική διαδικασία, αντιμετωπίζονται και λύνονται με επιχειρήματα, λογικές τεκμηριώσεις και επαρκείς λόγους. Το καθένα από τα τρία μέρη υπερασπίζεται ένα δικαίωμα και βασίζεται σ' ένα νομικό καθεστώς. Η λύση που δίνεται αποκαθιστά μια προσωρινή ισορροπία που έχει κύρος στο ανθρώπινο επίπεδο, γιατί το τέταρτο μέρος, ο Δίας, πανταχού παρών μέσα στο δράμα ως το τέλος, σιωπά. Τα άλλα τρία μέρη διεκδικούν την αυθεντική ερμηνεία της βουλής του.

Πολλά έχουν γραφτεί για το βασικό θέμα του έργου. Θα τολμήσω μια σύντομη παράθεση και θα αποτολμήσω μια δειλή νέα ερμηνεία.

Οι Δαναΐδες αρνούνται να υποταχθούν σε γάμο ανόσιος. Αυτό είναι το πρώτο θέμα. Είναι όμως ανόσιος ένας τέτοιος γάμος; Το ερώτημα το θέτει ο Πελασγός, εξάλλου. Αν ο νόμος στην Αίγυπτο προβλέπει την ενδογαμία, οι Δαναΐδες δεν έχουν έννομο δικαίωμα να αρνούνται. Οι Αιγύπτιοι διεκδικούν, από την άλλη, το νόμιμο δικαίωμά τους πάνω στις κόρες. Η απόφαση των Αργείων δε λύνει το πρόβλημα νομικά. Οι Δαναΐδες δεν έδωσαν σαφή απάντηση στο ερώτημα του Πελασγού, κι ο Πελασγός δεν έχει επιχειρήματα να αντικρούσει τους Αιγύπτιους επί της ουσίας του νομικού προβλήματος.

**Ο Πελασγός έχει
να λύσει ένα
πρόβλημα που
έχει προσβάσεις
στο ιδιωτικό
και δημόσιο
διεθνές δίκαιο,
την πολιτική
σκοπιμότητα,
την εξωτερική
πολιτική, αλλά
συνάμα έχει
επιπτώσεις στο
εθιμικό δίκαιο και
την ηθική τάξη.**

“

Οι Δαναΐδες μετατοπίζουν το πρόβλημα σε άλλη περιοχή. Για να αποφύγουν το γάμο, που κατά τα φαινόμενα είναι νόμιμος, επικαλούνται το δικαίωμα να μείνουν παρθένες. Επειδή δε θέλουν α υ τ ό το γάμο, αρνούνται το γάμο ως θεσμό και τελικά αρνούνται τη γυναικεία φύση τους. Γι' αυτές, το νομικό θέμα μετατρέπεται σε ηθικό πρόβλημα.

Σ' αυτό το ηθικό πρόβλημα ο Πελασγός δίνει πολιτική κάλυψη. Το άσυλο που παρέχουν οι Αργείοι καλύπτει το έθιμο της ικεσίας αλλά αφήνει ακάλυπτο το νομικό πρόβλημα.

Αλλά και οι Αιγύπτιοι, από τη μεριά τους, υπερασπιζόμενοι τα έννομα δικαιώματά τους, παραβιάζουν, χωρίς να καταφύγουν στα διεθνή νόμιμα, τα κυριαρχικά δικαιώματα μιας ξένης χώρας.

Όλοι παραβιάζουν κάποιο θεσμό, και όλοι οι θεσμοί έχουν την εγγύηση του Δία. Εκείνος σιωπά, ενώ όλοι τον επικαλούνται. Οι Δαναΐδες ως προστάτη των Ικετών, ο Πελασγός ως εγγυητή των αποφάσεών του. Και οι Αιγύπτιοι, μ' όλες τις ευχές των Δαναΐδων, που προτρέπουν το Δία να καταποντίσει τους διώκτες τους, φτάνουν στον προορισμό τους σώοι.

Αλλά, ενώ σιωπά ο Δίας, ευτυχώς δε σιωπά ο ποιητής. Τη στιγμή που όλα φαίνονται να έχουν πάρει το δρόμο τους, εισάγει μέσα στο ανθρωπινό επίπεδο ένα τέταρτο μέρος, που τη θεατρική του θέση την έχει προιδεάσει από νωρίς. Μέσα στην ορχήστρα βρίσκονται από την αρχή αλλά σιωπούν οι "θεράπαινες" των Δαναΐδων. Τώρα, στο τέλος, λύνοντας τη σιωπή τους, αποκαθιστούν το δικαίωμα του έρωτα, προβλέπουν αιματηρή συμπλοκή και προεξοφλούν τη θέληση του Δία για το γάμο. (...)

Στις "Ικέτιδες" συγκροούνται η πολιτεία, ο νόμος και η φύση. (...) Ο άνθρωπος ονομάζει τον εαυτό του και τα πράγματα, και όσο τα ονομάζει τα διαιρεί. Μόνη σωτηρία του, η επιστροφή στο αδιαίρετο. Ιδού το διπλό νόημα της ελευθερίας, ορατό ιδιαίτερα στον Αισχύλο: ελευθερία να εκλέγεις τις υποδιαιρέσεις του ενός και να σώζεσαι μέσα στην απελπισία της ποικιλίας. Ελευθερία να εκλέγεις το αδιαίρετο και να απελπίζεσαι μέσα στη σωτηρία της ενότητας. Ο πρώτος δρόμος περνά από την τραγωδία, ο δεύτερος από την αγιότητα. (...)

Όλοι παραβιάζουν κάποιο θεσμό, και όλοι οι θεσμοί έχουν την εγγύηση του Δία. Εκείνος σιωπά, ενώ όλοι τον επικαλούνται.

“

** Μέρος της Εισαγωγής του Κ. Χ. Μύρη στις "Ικέτιδες" του Αισχύλου, σε δική του έμμετρη μετάφραση, στην έκδοση της Εταιρείας Σπουδών Νεοελληνικού Πολιτισμού και Γενικής Παιδείας (Ιδρυτής: Σχολή Μωραΐτη), Αθήνα, 1977.*

Αισχύλος - ο ποιητής

Ο Αισχύλος γεννήθηκε στην Ελευσίνα το 525 π.Χ. Επίδραση στην πνευματική του ανάπτυξη είχαν τα Ελευσίνεια Μυστήρια. Πολέμησε εναντίον των Περσών στον Μαραθώνα, στο Αρτεμίσιο, στη Σαλαμίνα και τις Πλαταιές. Εικάζεται ότι έγραψε 70 τραγωδίες και πέντε σατυρικά δράματα, ενώ ο λεξικογράφος Σουίδας αναφέρει 92 έργα του, δηλαδή 23 τετραλογίες. Μέχρι σήμερα όμως, σώθηκαν ολόκληρα μόνον επτά έργα: Πέρσες, Ικέτιδες, Επτά επί Θήβας, Προμηθέας Δεσμώτης, Ορέστεια (Αγαμέμνων, Χοηφόροι, Ευμενίδες). Το 484 π.Χ. ο Αισχύλος κέρδισε το πρώτο βραβείο στα Μεγάλα Διονύσια. Έκτοτε, κέρδισε άλλες 12 φορές όσο ζούσε και 24 μετά το θάνατό του. Πέθανε στη Γέλα της Σικελίας το 456 π.Χ. Παρότι δοξάστηκε ως θεατρικός συγγραφέας, ζήτησε για τον τάφο του μια απλή επιγραφή όπου αναφέρεται μόνο ότι πολέμησε στη μάχη του Μαραθώνα.

Ικέτιδες: μια νομική ανάγνωση

Οι Δαναΐδες προσέρχονται ικέτιδες στο Άργος και ζητάνε άσυλο από τον βασιλιά του τόπου Πελασγό, για να αποφύγουν τον αιμομικτικό γάμο με τους ξαδέρφους τους, γιους του Αιγύπτου. Το άσυλο παρέχόταν στην αρχαιότητα σε όσους διώκονταν από τη χώρα τους για θρησκευτικές ή πολιτικές πεποιθήσεις. Στην περίπτωση ωστόσο των Δαναΐδων, η επίκλησή του γίνεται για να μην εφαρμοστεί η νομοθεσία της Αιγύπτου, η οποία επέβαλε την ενδογαμία. Συνεπώς, η χορήγηση ασύλου στις Δαναΐδες θα προκαλούσε την εισβολή των Αιγυπτίων στο Άργος για την ικανοποίηση του νόμιμου αιτήματός τους να τις παντρευτούν. Γι' αυτό, ο βασιλιάς του Άργους Πελασγός ζητά πρώτα να λάβει τη θετική γνώμη του δήμου, προσδίδοντας δημοκρατική νομιμοποίηση στην απόφαση αυτή. Έτσι, ο λαός του Άργους διαμορφώνει μια νοοτροπία παροχής βοήθειας προς εκείνους που την έχουν ανάγκη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, εκτός από τους Αιγυπτίους και οι αρχαίοι Έλληνες είχαν θεοπίσει την ενδογαμία επιβάλλοντας το γάμο μεταξύ στενών συγγενών, ώστε να εξασφαλιστεί η συνέχεια του «οίκου». Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της επικλήρου κόρης, δηλαδή της κληρονόμου σε περίπτωση που ο πατέρας πέθαινε χωρίς να έχει αφήσει γιο. Σύμφωνα με το αττικό δίκαιο, η ιδιότητα της ορφανής και άγαμης ή χήρας υποχρέωνε τον πλησιέστερο συγγενή του πατέρα και, στην περίπτωση που αυτός αρνιόταν, τον αμέσως επόμενο, να νυμφευθεί την κόρη, προκειμένου να εξαλειφθεί η απειλή εισδοχής ξένου αίματος στην οικογένεια. Η επίκλητρος δεν κατείχε η ίδια την οικογενειακή περιουσία με το συνακόλουθο δικαίωμα διαθέσεως αυτής. Η περιουσία παρέμενε στην ίδια μέχρι να είναι έτοιμος ο γιος της να κληρονομήσει, ενώ ο σύζυγος αναλάμβανε, ως επικαρπωτής, την περιουσία της.

Η υποχρέωση της ενδογαμίας μοιάζει ξένη στη σύγχρονη νομική πραγματικότητα. Μετά την εμπέδωση της έννοιας της αυτονομίας στο χώρο της φιλοσοφίας, το σύγχρονο οικογενειακό δίκαιο διαμορφώθηκε ανάλογα. Επιμέρους εκδηλώσεις της αρχής της ιδιωτικής αυτονομίας, όπως απορρέουν από την συνταγματική κατοχύρωση της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας, είναι η ελευθερία σύναψης ή μη, γάμου, η ελευθερία επιλογής ειδικών συνθηκών σύναψης του γάμου και η ελευθερία επιλογής του προσώπου του μελλοντικού συζύγου. Τα κωλύματα και οι προϋποθέσεις του γάμου δεν πρέπει να θίγουν τον πυρήνα της ελευθερίας αυτής και αποτελούν σπάνια και δικαιολογημένη εξαίρεση στο δίκαιο.

Κάτω από το πρίσμα της ιστορικής εξέλιξης, δημιουργεί αίσθηση η τόλμη

του Αισχύλου να αναδείξει την ατομική ελευθερία της γυναίκας μέσα από την ιστορία των Δαναΐδων, οι οποίες, προκειμένου να αποφύγουν τον συγκεκριμένο γάμο, καταφεύγουν στην άρνηση του γάμου επικαλούμενες την επιθυμία τους να παραμείνουν παρθένες. Με την επιλογή αυτή ουσιαστικά αρνούνται το δικαίωμα τους στον έρωτα καθώς και στη δημιουργία οικογένειας. Έτσι, μια ακραία ηθική τοποθέτηση υποκρύπτει τη διεκδίκηση ενός γενικότερου δικαιώματος αυτοδιάθεσης. Επίσης, ο Αισχύλος προχωρά ακόμα πιο βαθιά στην ανάλυση της ανθρώπινης φύσης καθώς εκθέτει την αντιφατική συμπεριφορά των Δαναΐδων, οι οποίες είχαν αποδεχτεί το νόμο που τους αναγνωρίζει το δικαίωμα να προικιστούν με τις θεράπαινές τους, αλλά αρνούνται οι ίδιες να επιδικαστούν ως επίκληρες στους νόμιμους δικαιούχους Αιγυπτίους.

Αυτό όμως δεν αναιρεί την ουσία του αρχικού αιτήματος για παροχή ασύλου από την πόλη του Άργους προς τις Δαναΐδες, καθώς και πόσο σημαντικό είναι να γίνει αποδεκτό. Στις "Ικέτιδες", η ανάγκη επίδειξης σεβασμού απέναντι στον αδύναμο αναδεικνύεται όχι μόνο ως ανθρώπινο αξίωμα αλλά και ως θείκη προαίρεση.

Καλλιόπη Τριανταφύλλου

Νομικός, ειδικός επιστήμων στον "Συνήγορο του Πολίτη"

Ιώ - Ιόνιο - Ιώδες

Κεντρισμένη από τον Οίστρο που της έστειλε η Ήρα, η δύστυχη Ιώ, χωρίς ανάσα, έφυγε από το Άργος, διέτρεξε την ακτή του Ιονίου πελάγους, που ονομάστηκε έτσι από εκείνη, έφτασε στην Ιλλυρία και μετά στον Καύκασο, όπου ήταν δεμένος ο Προμηθέας, διέτρεξε τον Πόντο που από Άξενος ονομάστηκε Εύξεινος, πέρασε τον Βόσπορο, το «πέρασμα του βοός» και κατέληξε στη Μέμφιδα της Αιγύπτου. Ο μύθος λέει ακόμη ότι, αφού γέννησε το παιδί του Δία, πέθανε από το κεντρί του Οίστρου και από λευκή αγγελάδα έγινε «ιώδης», πήρε δηλαδή χρώμα μώβ, και στη συνέχεια μαύρη. Ωστόσο τελικά έγινε αστερισμός και πήρε τη θέση της στον ουράνιο θόλο.

Παραγωγή: «Παλμός» - Εταιρεία Δραματικής Έκφρασης και Θεραπείας
www.therapy-playback.gr / palmos6.wordpress.com
Επικοινωνία: layo@otenet.gr